

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060201

DOM
2013-04-10
Stockholm

Mål nr
P 2699-12

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolens dom 2012-03-07 i mål nr P 342-12, se bilaga A

KLAGANDE

1. S-E J

2. K L-J

3. K P

4. T P

5. L R

6. W R

MOTPART

Burlövs kommun

SAKEN

Detaljplan för del av fastigheten X, Burlövs kommun

Dok.Id 1056093

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 675 59

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen upphäver, med ändring av mark- och miljödomstolens dom och Länsstyrelsens i Skåne län beslut den 19 december 2011, dnr 403-15042-11, Kommunfullmäktiges i Burlövs kommun beslut den 20 juni 2011, § 78, att anta detaljplan för del av fastigheten X, Burlövs kommun.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN**S-E J, K L-J, K P, T P,****L R och W R** (S-E J m.fl.) har yrkat att

kommunfullmäktiges beslut den 20 juni 2011 att anta detaljplan för del av fastigheten X, Burlövs kommun ska upphävas samt att Mark- och miljööverdomstolen ska hålla syn på platsen.

Burlövs kommun (kommunen) har bestritt ändring.

Mark- och miljööverdomstolen har i beslut den 14 september 2012 avslagit yrkandet om syn. Yttrande har inhämtats från Boverket.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN**S-E J m.fl.** har till stöd för överklagandet anfört i huvudsak följande.

Bostadsbyggnadens storlek och höjd samt parkeringsplatser och in/utfartsvägar är inte lämpliga på grund av fastighetens area om ca 3 400 kvm samt med hänsyn till trafiksituationen i hörnet Alnarpsvägen-Lundavägen. Den planerade byggnaden kommer att dominera omgivningen och Södervångsskolan och omkringliggande bebyggelse kommer att förlora sin karaktär. Eftersom carport och parkeringsplatser ska läggas längs med tomtgränser intill deras fastigheter finns risk för att luftmiljön ytterligare förstörs.

Åkarp har sedan länge problem med överbelastade dagvattensystem. Burlövs kommun har underlåtit att lösa översvämningssproblemen vilket medfört svåra översvämningar på både högre marknivåer och de lägre liggande delarna med marknivåer kring + 7 m ö.h. Åtgärder har krävts av såväl invånare som länsstyrelsen. I kommunen har man en dagvattenpolicy att mer än 1,5 l/s per ha inte får släppas till kommunens recipient, vilket innebär att stora mängder regnvatten ska fördröjas och tillföras marken inne bland bebyggelsen. De betvivlar att exploatören kan lösa dagvattenkraven om 0,6 l/s inom området utan att äventyra intilliggande fastigheter. Området blir vattensjukt vid

stora regn, som i sin tur påverkar intilliggande fastigheter. Den utredning som gjorts angående dagvattenhanteringen daterad 2012-06-08 visar att det är ytterst komplicerat att utföra någon säker fördröjning. Fördröjningar av dagvattensystem bör läggas långt ifrån bebyggelse och göras med stora dammar där eventuella översvämningar inte kan skada bebyggelsen.

Kommunen har i yttrande anfört i huvudsak följande. Detaljplanen medger som högst tre våningar vilket innebär ca 9 meters höjd. Omgivande patriciervillor är ganska höga och något längre bort längs Lundavägen ligger folkhögskolan som har två höga byggnader. Direkt norr om detaljplaneområdet ligger Södervångsskolan vars fasad längs Alnarpsvägen är lika lång som den tänkta bostadsbebyggelsens fasad. Den planerade bostadsbebyggelsen innehåller ca 30 lägenheter om 70-100 kvm. Detta är en liten enhet och det är en välkommen förtätning då behovet av seniorboende är stort. Korsningen Alnarpsvägen-Lundavägen är ombyggd under 2011 och bostadsprojektet fanns med i underlaget för projekteringen. Angående de anförda VA-problemen så regleras fördröjningen av dagvatten som en bestämmelse i detaljplanen, vilket därmed kommer att följas upp i bygglovsprövningen. Dagvattenutredningen visar att dagvattenhanteringen enligt kommunens krav går att uppfylla. Uppsamling av dagvatten i magasin varifrån vattnet pumpas till anslutningspunkten är vedertagna fördröjningsinstallationer och vanligt förekommande. Planområdet ligger inte inom det område som vid tidigare skyfall har haft problem med översvämningar.

Boverket har i yttrande anfört i huvudsak följande. Boverket anser att Burlövs kommun har hanterat dagvattenfrågan på ett lämpligt sätt och att mark- och miljödomstolen haft stöd för sitt beslut att avslå överklagandena när det gäller hur frågan om dagvattnet hanteras i den aktuella detaljplanen. Vad de klagande anfört föranleder ingen annan ståndpunkt. Om den markanvändning som en detaljplan medger ställer krav på särskild dagvattenhantering ska kommunen i detaljplanen skapa förutsättningar för detta med lämpliga planbestämmelser, 5 kap. 9 § tredje stycket plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL. Det kan till exempel vara planbestämmelser som inom en lämplig del av kvartersmarken reglerar möjligheten att anlägga fördröjningsmagasin och bestämmelser om hur stort dagvattenflödet maximalt får vara till den anslutningspunkt som kommunen tillhandahåller. Möjligheten att i en

detaljplan ta in sådana bestämmelser av betydelse för dagvattenflöden och kvalitet på dagvattnet prövas utifrån vad som föreskrivs enligt 5 kap. 7 § 4 ÄPBL. Om kommunen samtidigt velat säkerställa att anläggningen för omhändertagande av dagvattnet kommer till stånd före bygglov ges kan kommunen med stöd av 5 kap. 8 § ÄPBL ange som villkor för bygglov att avloppsfrågan ska vara löst först. I detta ärende torde det inte vara nödvändigt för att säkerställa genomförandet eftersom kravet på fördröjningsmagasinet är tydligt i planen och fastigheten är inte avsedd att styckas och komma i olika ägares händer. Boverket bedömer att kommunen har haft de nödvändiga kunskaper som behövs för att avgöra vilka regleringar som krävs i detaljplanen för att säkerställa dagvattenhanteringen. Det är inte lämpligt att i detaljplan reglera val av teknik eller det tekniska utförandet. Dessa frågor hanteras normalt i samband med att planen ska genomföras. Boverket är således av samma uppfattning som länsstyrelsen och mark- och miljööverdomstolen i denna fråga.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Eftersom målet påbörjats före den 2 maj 2011 ska den äldre plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, tillämpas.

Enligt 1 kap. 2 § ÄPBL är det en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten. Det betyder att det är kommunen som ska väga olika intressen mot varandra, t.ex. intresset av att skapa ett tillskott av bostäder som ett led i kommunens ansvar för bostadsförsörjningen mot intresset av en oförändrad boendemiljö.

Planområdet är i dag obebyggt och för klagandena medför detaljplanen påverkan i form av bl.a. ökad trafik i närområdet. Den trafikökning som planen medför får dock enligt Mark- och miljööverdomstolens mening anses vara av en begränsad omfattning och kan inte anses gå utöver vad som skäligen får tålas. Vad klagandena vidare anfört om placering av parkeringsplatser, luftmiljön, vald exploateringsgrad och påverkan på stadsbilden utgör inte heller skäl för Mark- och miljööverdomstolen att upphäva antagandebeslutet.

Den fråga som kvarstår i målet är om kommunen har hanterat dagvattenfrågan på ett riktigt sätt i den aktuella detaljplanen.

Hur dagvattnet omhändertas är av stor betydelse för att uppnå en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna. Kommunen ska i planhandlingarna klargöra förutsättningar att hantera dagvattnet. En detaljplan ger, som framgår nedan, vissa möjligheter att påverka dagvattnet genom att framförallt reglera utformning av berörd tomt. Möjligheten att reglera dagvattenflödet och garantera att en viss dagvattenlösning kommer till stånd är begränsad inom ramen för ÄPBL och den nya plan- och bygglagen (2010:900), PBL. I huvudsak regleras frågor om dagvatten i miljöbalken och lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Av planhandlingarna framgår att kommunen i den nu aktuella planen reglerar dagvattenutflödet genom en planbestämmelse som sedan avses följas upp i bygglovsprövningen. Planen innehåller följande bestämmelse:

Fördröjning av dagvatten skall ske inom planområdet. Flödesregulator skall monteras i anslutningspunkt till det kommunala nätet för omhändertagande av dagvatten för att säkerställa att maximalt 1.5 liter per sekund och hektar släpps ut.

Enligt 2 kap. 3 § ÄPBL ska bebyggelse lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat jord, berg- och vattenförhållandena samt möjligheterna att ordna vattenförsörjning och avlopp.

I 5 kap. ÄPBL regleras vilka bestämmelser som kan eller ska anges i en detaljplan. Lagen sätter således en gräns för de frågor som en kommun får reglera i en detaljplan (prop. 1985/86:1 s. 573). I 5 kap. 3–6 §§ ÄPBL regleras minimikravet på en detaljplan. 7 § första stycket har utformats så att paragrafen uttömmande anger de förhållanden som får regleras i en detaljplan och i 8 § behandlas kommunens möjligheter att se till att bygglov inte lämnas till en i och för sig medgiven ändrad markanvändning förrän vissa villkor har uppfyllts. Med stöd av 5 kap. 7 och 8 §§ ÄPBL kan kommunen i planen ta in bestämmelser som behövs för att i ett sammanhang reglera de fysiska förhållanden som från allmänna eller grannelagsrättsliga synpunkter behöver bestämmas.

I sitt yttrande har Boverket gjort gällande att möjligheten att i en detaljplan ta in bestämmelser om dagvatten ska prövas till 5 kap. 7 § första stycket 4 ÄPBL där det framgår att i en detaljplan får bestämmas om placering, utformning och utförande av byggnader, andra anläggningar och tomter. Enligt Mark- och miljööverdomstolens uppfattning reglerar denna bestämmelse dock enbart vilka utformningskrav som kan ställas och det är inte möjligt att med stöd av bestämmelsen villkora bygglov med att en viss anläggning kommer till stånd. Planbestämmelsen om dagvatten har därför inte stöd i 5 kap. 7 § ÄPBL.

Av 5 kap. 9 § tredje stycket ÄPBL följer att planhandlingarna ska utformas så att det tydligt framgår hur planen reglerar miljön. Bestämmelsen anger hur en plan ska utformas och ger inget självständigt stöd för att utfärda en planbestämmelse. Inte heller med stöd av denna bestämmelse har det varit möjligt att besluta om dagvattenhanteringen på det sätt som skett i den aktuella detaljplanen.

Vid planens antagande saknades en dagvattenutredning som angav hur dagvattnet skulle hanteras. Kommunen har först i samband med överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen redovisat hur ett fördröjningsmagasin kan anordnas. Det kan då konstateras att för det område där anläggningen avses anordnas gäller att marken enbart får bebyggas med uthus och garage. Detaljplanen kommer att genomföras utifrån bestämmelserna i den nya plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Utifrån de definitioner som finns i 1 kap. 4 § PBL kommer den av kommunen föreslagna anläggningen att vara planstridig eftersom begreppet *bebygga* innefattar sådana åtgärder som att förse ett område med en anläggning. Detta innebär alltså att det fördröjningsmagasin som beskrivits inte är förenligt med planen.

Mark- och miljööverdomstolen har ovan konstaterat att bestämmelserna om dagvattnet i den överklagade detaljplanen saknar stöd i 5 kap. 7 § första stycket 4 ÄPBL. Boverket har ansett att det inte är nödvändigt att säkerställa genomförandet av fördröjningsmagasinet eftersom kravet på magasinet är tydligt angivet i planen och fastigheten inte var avsedd att styckas och komma i olika ägares händer. Mark- och miljööverdomstolen delar inte denna bedömning. Vare sig ÄPBL eller PBL ger

möjlighet att i samband med bygglov tvinga fram den lösning på dagvattenhanteringen som planbestämmelsen anger. Detaljplanen saknar dessutom bestämmelser om tomtstorlek och hindrar därför inte en framtida delning av fastigheten innan den är bebyggd. Mark- och miljööverdomstolen finner därför att kommunen inte klargjort i detaljplanen att det finns förutsättningar att hantera dagvattnet och därmed säkerställa en godtagbar dagvattenhantering. Överklagandena ska därför bifallas och detaljplanen upphävas.

Mark- och miljööverdomstolen tillåter att domen får överklagas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2013-05-02

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Per-Anders Broqvist, hovrättsrådet Eywor Helmenius, referent, tekniska rådet Carl-Gustaf Hagander och hovrättsrådet Åsa Marklund Andersson.

Föredragande har varit Gunilla Stener.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2012-03-07
meddelad i
Växjö

Mål nr P 342-12

KLAGANDE

1. S-E
2. K L-J
3. K P
4. T P
5. L R
6. W R

MOTPART

Burlövs kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länstyrelsen i Skåne läns beslut 2011-12-19 i ärende nr 403-15042-11, se bilaga 1

SAKEN

Detaljplan för del av fastigheten X, Burlövs kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Kommunfullmäktige i Burlövs kommun beslutade den 20 juni 2011 att anta detaljplan för del av fastigheten X. S-E J, K L J, T P, K P, W R och L R, överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Skåne län. Motiven finns refererade i länsstyrelsens beslut. Länsstyrelsen avslag överklagandet 19 december 2011.

YRKANDEN M.M.

S-E J och K L-J, har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen. De yrkar, så som det får förstås, att mark- och miljödomstolen upphäver länsstyrelsens och kommunens beslut och anför i korthet följande. De påtalar de redan idag allvarliga problemen med dagvattenhanteringen i Åkarp och påpekar att bebyggelsen kommer att orsaka ytterligare påfrestningar. Om stora stenkistor för uppsamling av dagvatten på fastigheten X planeras, finns det risk för att det vattnet påverkar deras fastighet som gränsar till denna. Bland annat kan vattnet rinna över från stenkistorna och dränka intilliggande fastigheter, men även deras brunn kan riskera att torrläggas. Risk finns slutligen för att grundvattenpumpning under byggtiden kommer att påverka omgivningen. De finner det lämpligare att området används som grönområde eller som det var tänkt, för utbyggnad av skolan.

T P och K P, har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen. De yrkar, så som det får förstås, att mark- och miljödomstolen upphäver länsstyrelsens och kommunens beslut och anför i korthet följande. Byggnadens ytstorlek, höjd och antalet parkeringsplatser, är inte lämpligt med hänvisning till fastighetens begränsade yta och läget i korsningen. Utfarten blir källa till ytterligare trafikproblem. Tomten är mer lämplig som grönområde och för en utbyggnad av Södervångskolan. Man har i samhället varit överens om att inte bygga högre än två våningar och den föreslagna byggnaden kommer att dominera området. Åkarp har stora problem med överlastade dagvattensystem och dessa problem kommer att förvärras med byggandet av det huset, vilket bifogad beräkning visar.

W R och L R har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen. De yrkar, så som det får förstås, att mark- och miljödomstolen upphäver länsstyrelsens och kommunens beslut och anför i korthet följande. De finner fastigheten olämplig för bebyggelse i 2-3 plan och 30 lägenheter, med tanke på trafikproblem med utfart till Alnarpsvägen och att byggnaden inte passar i denna del av Åkarp. De motsätter sig byggandet av ett stort antal carports och parkeringsplatser i direkt anslutning till deras tomtgräns, vilket kommer att ge dem problem med buller och avgaser. De hänvisar slutligen till T och K Ps överklagan och varnar för problem med dagvattenhanteringen vid störtregn, vilket de inte tror att exploatören kommer att lösa.

DOMSKÅL

Eftersom ärendet påbörjats före den 2 maj 2011, tillämpas föreskrifterna i den äldre plan- och bygglagen (1987:10), här kallad ÄPBL.

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut. Mark- och miljödomstolen delar även länsstyrelsens bedömningar. Domstolen finner därför inte några skäl för att upphäva beslutet av Länsstyrelsen i Skåne län. Vad de klagande anført ändrar inte denna bedömning. Överklagandet bör därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 28 mars 2012.

Lena Stjernqvist

Mårten Dunér

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Lena Stjernqvist, ordförande, och tekniska rådet Mårten Dunér.